

BÜNTETŐJOG ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK ÉS TANANYAG

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

- 1./ A büntetőjog forrásai. A büntető törvény értelmezése. A diszpozíció.
- 2./ A speciális büntetőjogi alapelvek, különös tekintettel a törvényesség, a bűnösségen alapuló felelősség elveire, valamint a kétszeres értékelés tilalmára.
- 3./ A büntető törvény és annak hatálya.
- 4./ A bűncselekmény törvényi és tudományos (tankönyvi) fogalma. A bűncselekmény mint cselekmény. A tényállás és a jogi tárgy viszonya, valamint a tényállási elemek köre.
- 5./ A cselekmény jogellenessége (társadalomra veszélyessége). A Btk.-ban nem szabályozott jogellenességet kizáró okok.
- 6./ A bűnösség (felróhatóság) fogalma és elemei.
- 7./ Az objektív tényállási elemek az elkövetési magatartás nélkül.
- 8./ A tényállás jelentéstartalmai és feladatai. Az elkövetési magatartás. A mulasztás.
- 9./ A tettességhez szükséges ismérvek. A szándékosság (ideértve a tényszándék fogalmát és büntetőjogi megítélését, továbbá a szándékosság elhatárolását a megfelelő gondatlan alakzattól).
- 10./ A gondatlanság. A egyes bűnösségű bűncselekmények. A motívum és a célzat.
- 11./ A jogos védelem, az ún. megelőző jogos védelem és a végszükség.
- 12./ A bűncselekmények súly szerinti felosztása. A beszámítási képességet kizáró, illetve korlátozó okok. Az ittas vagy bódult állapotban elkövetett bűncselekmény megítélése.
- 13./ A tévedés. Az elvárhatósággal kapcsolatos büntethetőséget kizáró okok.
- 14./ A másodlagos büntethetőségi akadályok.
- 15./ A bűncselekmény megvalósulási szakaszairól (stádiumairól) általában. Az előkészület. Az előkészülettől történő önkéntes visszalépés. A befejezett bűncselekmény.
- 16./ A kísérlet. Az alkalmatlan kísérlet. A kísérlettől történő önkéntes visszalépés.
- 17./ A bűncselekmény elkövetőiről általában. A részesség közös vonásai. A felbujtás.
- 18./ Az önálló, a közvetett tettesség és a társtettesség.

- 19./ A bűnsegély. A társas bűnelkövetési alakzatok. A bűnkapcsolatok.
- 20./ A bűncselekményi egység.
21. /A halmazat. A látszólagos halmazat.
- 22./ A hatályos magyar büntetőjog szankciórendszere. A monista és a dualista szankciórendszer. A büntetés céljára kialakult elméletek. A büntetés jogalapja.
- 23./ A szankció (büntetés) meghatározásának a módjai. A büntetés fogalma és célja. A büntetési (cél)elméletek osztályozása, főbb irányzatai és képviselői. A halálbüntetés alkotmányossági és büntetőjogi megítélésének kérdései.
- 24./ A szabadságvesztés-büntetés (fő szabályai hatályos jogunk szerint, végrehajtásának alapvető kérdései). A feltételes szabadságra bocsátás.
- 25./ Melyek a hatályos büntetőjogunk büntetései? A büntetőjogi elzárás. A közérdekű munka. A pénzbüntetés.
- 26./ A foglalkozástól eltiltás. A járművezetéstől eltiltás. A kiutasítás. A kitiltás.
- 27./ A sportrendezvények látogatásától való eltiltás. A mellékbüntetés alkalmazhatóságának törvényi feltételei. A szabadságelvonással járó intézkedés(ek) jellemzése.
- 28./ Az önállóan, büntetés helyett alkalmazható intézkedések jellemzése. Az intézkedések alkalmazására vonatkozó elvek.
- 29./ A más szankció mellett, és az önállóan, illetve más szankció mellett is alkalmazható intézkedések jellemzése.
- 30./ A büntetés kiszabásának elvei. A középértékű büntetés-kiszabás. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése.
- 31./ A bűnismétlés megítélése hatályos jogunk szerint. A visszaesés válfajai és az azokhoz fűződő jogkövetkezmények.
- 32./ A halmazati és az összbüntetés fogalma. E büntetések kiszabására kialakult rendszerek. A halmazati és az összbüntetés szabályozása hatályos jogunkban.
- 33./ A fiatalkorúakra vonatkozó rendelkezések.
- 34./ A büntetés enyhítésének alapvető szabályai (korlátozott: egyfokú, kétfokú és korlátlan enyhítés). A mentesítés hatálya, módjainak megnevezése és azok lényege.

II. KÜLÖNÖS RÉSZ

- 1./ Az *emberölés* alap- és minősített esetei. Az *emberölés* privilegizált esete.
- 2./ A *testi sértés* alap- és minősített eseteinek elemzése.
- 3./ A *foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés* és a *gondozási kötelezettség elmulasztása* elemzése.
- 4./ Elemezze a *segítségnyújtás elmulasztása* és a *cserbenhagyás* bűncselekményét!
- 5./ A *kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények* minősítési rendszerének vázlata. A *kábítószer* fogalma. A *büntetőjogi útról elterelés* és a *korlátlan enyhítés* szabályai.
- 6./ Elemezze a *kényszerítés*, a *személyi szabadság megsértése* és az *emberrablás* bűncselekményi tényállásait!
- 7./ A *szexuális önrendelkezés* elleni bűncselekmények elemzése.
- 8./ A *nemi erkölcsöt* mint jogi tárgyat sértő bűncselekmények elemzése.
- 9./ Elemezze a *kiskorú veszélyeztetése* tényállását!
- 10./ Elemezze a *gyermek zavartalan szexuális fejlődését védő* és a *szexuális kizsákmányolás* elleni fellépést szolgáló bűncselekmények törvényi tényállásait!
- 11./ Elemezze a *magánlaksértés* és a *zaklatás* bűncselekményi tényállásait!
- 12./ Elemezze a *rágalmazás* és a *becsületsértés* bűncselekményeit! Térjen ki a *valóság bizonyítása* jelentőségére is!
- 13./ A *közlekedési bűncselekmények* minősítési rendszerének vázlata. Elemezze a *közlekedés biztonsága* elleni bűncselekmény, a *vasúti, légi és vízi közlekedés veszélyeztetése* tényállásait!
- 14./ Elemezze a *közúti veszélyeztetés* és a *közúti baleset okozása* törvényi tényállásait!
- 15./ Elemezze a *járművezetés ittás*, illetve *bódult állapotban bűncselekményeit*, valamint a *járművezetés tiltott átengedése* törvényi tényállását!
- 16./ A *környezetkárosítás* és a *természetkárosítás* elemzése.
- 17./ A *hamis vád* és a *hamis tanúzás* elemzése. A hamis tanúzáshoz kapcsolódó *sui generis előkészületi* bűncselekmény lényege.
- 18./ A *bűnpártolás* elemzése. Sorolja fel és elemezze a Btk. Különös Részében meghatározott *utólagos bűnkapcsolattal megvalósuló további törvényi tényállásokat!*

- 19./ A *korruptió bűncselekmények* büntetőjogi szabályozásának rendszere.
- 20./ Elemezze a *hivatali és közfeladati helyzettel visszaélés* büntetettét!
- 21./ Elemezze a *hivatalos személy elleni erőszak* tényállását!
- 22./ Elemezze a *terrorcselekmény tényállási változatait*!
- 23./ Elemezze a *közveszély okozása és a rongálás* bűncselekményeit!
- 24./ A *garázdaság, a rendbontás és a közveszéllyel fenyegetés* elemzése.
- 25./ Az okirat fogalma és fajtái. A *közokirat-hamisítás, a hamis magánokirat felhasználása és az okirattal visszaélés* tényállásainak elemzése.
- 26./ A *rablás és a zsarolás* elemzése.
- 27./ Elemezze a *kifosztás és az önbíráskodás* törvényi tényállását!
- 28./ A *lopás* minősítési rendszere. Elemezze a *lopás* törvényi tényállását!
- 29./ Elemezze a *sikkasztás és a csalás* törvényi tényállását!
- 30./ Elemezze a *vagyonkezelői kötelesség megszegésével* megvalósuló vagyon elleni bűncselekményeket!
- 31./ Az *információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás, az információs rendszer vagy adat megsértése és az információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása* bűncselekményi tényállása és elhatárolási kérdései (elhatárolás a csalás, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközre elkövethető bűncselekményektől).
- 32./ Elemezze a *pénz hamisításával* összefüggő bűncselekményi tényállásokat!
- 33./ A *készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel* elkövetett bűncselekmények tényállási változatainak elemzése!
- 34./ A *költségvetés* fogalma. Elemezze *költségvetési csalás* törvényi tényállásának egyes változatait!
- 35./ Elemezze a *csődbűncselekmény* törvényi tényállásának különböző változatait!

A büntetőjogi záróvizsga menete:

A záróvizsgán a hallgatók egy általános és egy különös részi kérdést húznak. Általános részből a sikeres vizsgálathoz a Btk. szövegének és a tankönyvnek az ismerete szükséges. A törvény szövegét, mind a bűncselekménytani, mind a szankciótani kérdésekhez ismerni szükséges.

Lényeges változás a különös részi kérdésnél:

A különös részi kérdéshez a törvényi tényállás szövegét – a korábbiakkal ellentétben – nem kell „felmondás szintjén” ismerni. A vizsga során a hallgatók számára a Btk. Különös Részét rendelkezésre bocsátjuk, azt a szóbeli felelésre való felkészülés során használhatják. A felelet során a hallgatóknak az adott tényállásokat:

- nem kell elismételni, felmondani, ugyanakkor
- önállóan elemezni kell tudni;
- ismertetni kell tudni a lényeges elhatárolási, rendbeliségi kérdéseket.

A különös részi vizsgarész is tehát a tankönyvek alapos ismeretét feltételezi, viszont nem terheli a hallgatókat tényállások szövegének tanulásával. A tételek címe az *elhatárolási kérdésekre* külön nem utal, de azok minden tétel esetén a vizsga *súlyponti részét képezik*.

A sikeres záróvizsgálathoz mind az általános részi, mind a különös részi kérdés elégséges szintű ismerete szükséges. A vizsgafelelet – mérlegelést nem engedő módon – az általános részi kérdéssel kezdődik.

A büntetőjogi záróvizsga tananyaga (az előadások anyagával együttesen) a 2012. július 1-én hatályba lépett Btk. (a 2012. évi CCXXIII. törvénnyel módosított 2012. évi C. törvény).

Tankönyvek:

A hatályos Btk. szabályának megfelelő szövegrészeivel kapcsolatban:

az Általános részhez:

Nagy Ferenc: Anyagi büntetőjog – Általános rész I-II. (szerk.: Karsai Krisztina). Iurisperitus, Szeged 2014

Fantoly Zsanett – Karsai Krisztina – Szomora Zsolt: Gyakorlókönyv a Btk. általános részéhez (szerk.: Karsai Krisztina). Iurisperitus, Szeged 2014.

a Különös részhez:

Karsai Krisztina – Szomora Zsolt – Vida Mihály: Anyagi büntetőjog – Különös rész I-II. (szerk.: Karsai Krisztina). Iurisperitus, Szeged 2013.

Fantoly Zsanett – Gál Andor – Karsai Krisztina – Szomora Zsolt: Gyakorlókönyv a Btk. különös részéhez I-II. (szerk.: Karsai Krisztina). Iurisperitus, Szeged 2014.

Felhasználható: Karsai Krisztina (szerk.): Kommentár a Büntető Törvénykönyvhöz. Complex, Budapest, 2013.